

ทำอย่างไร? ให้คนไทยไปเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้ง แม้จะมีตัวบทกฎหมายกำหนดให้คนไทยที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงทุกคนไปเลือกตั้ง เพื่อรักษาสิทธิตามกฎหมาย แต่ที่ผ่านมาไม่ปรากฏว่าจะมีครั้งใดที่ผู้มีสิทธิทั่วประเทศจะไปลงคะแนนเสียงกันทุกคน ถึงแม้ว่าโอกาสดังกล่าวจะเป็นไปได้เล็กน้อย แต่เราจำเป็นต้องตั้งคำถามและตอบให้ชัดเจนว่า “ทำอย่างไร? จึงจะทำให้คนไทยไปเลือกตั้งมากที่สุด” แน่นอนว่าในช่วงของการเลือกตั้งประเทศชาติจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังในทุกส่วนเพื่อกระตุ้นให้คนไทยออกไปใช้สิทธิในวันเลือกตั้ง เพื่อแสดงให้เห็นความจริงของกระบวนการประชาธิปไตยในประเทศให้มากที่สุด

ในช่วงก่อนที่จะมีการเลือกตั้งครั้งใหญ่ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์นี้ เราจะเห็นว่า มีการระดมหาเสียงของผู้สมัครและพรรคการเมืองกันอย่างคึกคักทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ ซึ่งก็เป็นสัญญาณที่ดีในการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวด้านการเมืองการปกครองของประชาชน

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงมีประสิทธิภาพสูงสุด รัฐควรมีกกลยุทธในการกระตุ้นที่หลากหลายอย่างรอบด้าน เพื่อสร้างกระแสการเลือกตั้งและเพื่อปลุกฝังสำนึกประชาธิปไตยให้มีอยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ดังนั้นเพื่อความครอบคลุมในการกระตุ้นให้คนไทยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้เขียนขอเสนอแนะเพื่อเป็นการจุดประกายดังนี้

1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการเลือกตั้ง ควรรณรงค์ประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียง โดยการจัดทำเอกสารและสื่อในรูปแบบต่างๆ แล้วแจกจ่ายให้ “ถึงมือ” ประชาชนในทุกครัวเรือน

2. สื่อแขนงต่างๆ ในฐานะเป็นผู้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดในปัจจุบัน มีบทบาทในการ “สร้างค่านิยมและกระแสสังคม” มากที่สุด ควรนำเสนอข่าวสารที่มีผลต่อการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นำเสนอผลดี-ผลเสียของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ระบุถึงสิทธิพึงมีพึงได้ของประชาชน แสดงให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและกระบวนการในการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง

3. หน่วยงานราชการ ควรมีบทบาทในการเชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปเลือกตั้ง ซึ่งควรมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ระบุวันเวลาในการเลือกตั้งไว้หน้าสำนักงานทุกแห่ง และจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ส่งไปยังประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น

4. ผู้สมัครและพรรคการเมือง ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีป้ายประชาสัมพันธ์มากที่สุดในขณะนี้ ซึ่งนอกจากจะมีรูปถ่ายของผู้สมัคร หัวหน้าพรรค มีหมายเลข และนโยบายของพรรคแล้ว ควรแสดงน้ำใจทางการเมืองหรือแสดงความรับผิดชอบด้วยการระบุวันเลือกตั้งและมีข้อความเชิญชวนให้ไปเลือกตั้งด้วย

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่น เทศบาล อบต. ควรมีป้ายที่ระบุวันเวลาสถานที่เลือกตั้งในเขตต่างๆ รวมทั้งข้อความเชิญชวนให้ประชาชนไปเลือกตั้ง ข้อมูลการเลือกตั้งที่เป็นประโยชน์หรืออาจมีศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของตนเอง เพื่อบริการข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งแก่คนในพื้นที่และประชาชนทั่วไป

6. สถาบันการศึกษา ซึ่งมีครอบคลุมอยู่ทั่วประเทศ โดยครูอาจารย์ควรให้ความรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กระตุ้นให้เกิดกระแสการเลือกตั้งขึ้นในหมู่ผู้เรียนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ระบุให้มีการเขียน

ประสบการณ์การเลือกตั้งประกอบการเรียนการสอน ในกลุ่มผู้เรียนที่ยังไม่มีสิทธิเลือกตั้งก็สร้างบทบาทให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงในวันเลือกตั้ง เพราะกลุ่มคนเหล่านี้จะมีบทบาทเป็นอย่างมากต่อผู้ใหญ่ในชุมชนและครอบครัวโดยทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกฝังค่านิยมความรู้สึกที่ดีต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตยแก่คนกลุ่มนี้อีกด้วย

7. องค์กรประชาชนและกลุ่มทางสังคม ควรดึงเอาทรัพยากรบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรที่มีการรวมตัวกันทำกิจกรรมในชุมชนออกมามีบทบาทในการรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง และมีทัศนคติค่านิยมที่ดีที่พร้อมจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามสิทธิของตน

8. ผู้นำท้องถิ่นเช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็ควรเป็นตัวแทนของรัฐในการประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านออกไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยอาจจะมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์รณรงค์การเลือกตั้งในหมู่บ้านของตนเอง

9. ผู้มีบทบาททางสังคมอื่นๆ เช่น ดารา นักร้อง ศิลปินพื้นบ้าน ประชาชนพื้นบ้าน ควรมีส่วนกระตุ้นโดยการเชิญให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผ่านศาสตร์ตามความถนัดของตนเองเช่น เพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาเป็นการสร้างกระแสไปใช้สิทธิเลือกตั้งในภาพรวม โดยมองอย่างเป็นกลางทางการเมืองเพื่อประโยชน์ของคนไทยทั้งประเทศ เน้นการหนุนเสริมการปกครองในระบบประชาธิปไตยเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจจะมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องเช่น งบประมาณ เป็นต้น แต่จากที่เห็นได้อย่างชัดเจนในช่วงนี้ว่า งบประมาณที่ใช้ในการหาเสียงของผู้สมัครและพรรคการเมืองนั้นมหาศาลเหลือเกิน บ้ายหาเสียงมีอยู่ในทุกพื้นที่ของประเทศ เข้าถึงทุกหมู่บ้านทุกครัวเรือน ดังนั้นหากจะมีการประชาสัมพันธ์สร้างกระแสการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้านทุกครัวเรือนเช่นเดียวกันกับการหาเสียงนี้ ผู้เขียนเชื่อว่า งบประมาณที่ใช้ไม่น่าจะถึงหนึ่งในสิบที่ผู้สมัครและพรรคการเมืองทุ่มลงไปแน่นอน ดังนั้น การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวจึงมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติสูงยิ่ง

ในการเลือกตั้งนั้น ไม่ควรเป็นเพียงเทศกาลสื่อให้ประชาชนเห็นหน้าตาของผู้สมัครและนโยบายของพรรคการเมืองเท่านั้น แต่ควรกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง และการปลูกฝังทัศนคติค่านิยมประชาธิปไตยที่ดีแก่คนในประเทศด้วย ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ดังนั้นป้ายเลือกตั้งที่มีอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองในขณะนี้ จึงควรมีป้ายรณรงค์ประชาธิปไตยพอๆ กับป้ายรูปภาพของนักการเมืองเช่นเดียวกัน

การเมืองเป็นเรื่องของคนไทยทุกคน ที่จะต้องเข้ามามีบทบาททางการเมือง ดังนั้นการเมืองจึงควรอยู่ในระบบคิดและวิถีชีวิต ในขณะที่อาชีพนักการเมืองเป็นเรื่องของคนไม่กี่คน ดังนั้นการลงทุนในช่วงหาเสียงจึงไม่ควรมีเฉพาะเพื่อนักการเมืองเท่านั้น หากแต่ควรเป็นไปเพื่อคนไทยทุกคนด้วย

ธวัชชัย เพ็งพิณิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์หนองคาย

Chai_ppn@yahoo.com